

ภาษาเขียนและตัวอักษร

นำเสนอเมื่อ 3 ม.ค. 2551

ภาษาเขียนและตัวอักษร โดย นางวิไลวรรณ ขนิษฐานันท์

นักภาษาศาสตร์ประมาณว่าในโลกเรามีภาษาที่ใช้พูดกันอยู่ราวๆ ๓,๐๐๐ ภาษา แต่ภาษาที่มีตัวอักษรมีอยู่ไม่ถึง ๕% เขียนทำให้สังคมพัฒนาและก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในสังคมไปจากเดิมมาก ในสังคมที่ไม่มีภาษาเขียน การดำเนินชีวิตมักเป็นไปตามการพูดหรือสัมผัสโดยตรงมาอย่างเคร่งครัด การเรียนการสอนใดๆ ย่อมอาศัยการฟัง การฝึกปฏิบัติ เป็นหลักสำคัญของการจัดการศึกษาแล้วอีกเป็นลำดับเป็น สิ่งที่ได้เรียนรู้อาจการท่องจำนับเป็นสิ่งที่มีค่า เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ควรเคารพรักษา ไม่พึงทำให้เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ในการเรียนการพูดใดๆ จะต้องมิ ๒ ฝ่ายเสมอ เนื่องจากความจำของมนุษย์มีขอบเขตจำกัด การจำจึงทำให้อุบายที่มีขอบเขตที่จำกัดเช่นกัน

ตัวอักษรทำให้ข้อจำกัดทั้งหมดไปมมนุษย์สามารถบันทึกเรื่องราวให้ฟังมาเป็นการใช้เครื่องมือเขียนและใช้สายตาอ่าน การเขียนทำให้เกิดสภาพการใช้ภาษาเพียงคนเดียวหรือฝ่ายเดียวได้ คือ อ่านและเขียนคนเดียวได้ ภาษาเขียนทำให้เกิดการเรียนการสอนที่กว้างไกล ผู้เรียนไม่ต้องเห็นหน้าผู้สอนก็ได้ เพราะเหตุนี้การเผยแพร่ศาสนา การศึกษาในโรงเรียน วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่างๆ จึงเกิดขึ้นได้ แต่ไม่ว่าการเขียนจะทำให้เกิดความก้าวหน้าเท่าใดก็ตาม ภาษาเขียนก็ยังต้องผูกพันกับภาษาพูด สังคมมนุษย์ทุกสังคมมีภาษาพูด แต่ตัว อักษรมีในบางสังคมเท่านั้น และไม่มีสังคมใดที่มี แต่ภาษาเขียนและตัวอักษรโดยไม่มีภาษาพูด

ตัวอักษรที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมีหลายรูปแบบแบบแรกเริ่มเป็นภาษาเขียนที่ใช้แทนความหมายสัญลักษณ์หนึ่งใช้แทนความคิดหรือความหมายหนึ่ง เช่น ดวงอาทิตย์ หมายถึงวัน แต่รูปแบบภาพธรรมดาคือ ไม่ใช่แทนความหมายอื่นไม่นับเป็นตัวอักษร ตัวอักษรจีนซึ่งมีโบราณหลายพันปีเป็นภาษาเขียนที่ใช้แทนคำหรือความคิด ดังนั้นคนจีนที่พูดกันคนละภาษา เช่น จีนกลางกับจีนแต้จิ๋ว ซึ่งต่างกันมาก และไม่สามารถพูดกันรู้เรื่อง สามารถอ่านภาษาเดียวกันได้เพราะเป็นภาษาที่แทนคำหรือความคิด ตัวอักษรหนึ่งอาจใช้แทนความคิดว่า เช่น คน หรือ น้ำ ได้โดยไม่เกี่ยวกับเสียงในภาษาเลย ผู้ที่ออกเสียงคำต่างกันจึงอ่านภาษาเดียวกันได้แต่คำในภาษาหนึ่งๆ มีจำนวนมากมาย

การเขียนแบบนี้จึงต้องมีตัวเขียนจำนวนมากหลายหลายการเขียนอีกแบบหนึ่งเป็นตัวเขียนแทนพยางค์ เช่น ภาษาญี่ปุ่น , ตัวเขียนแบบหนึ่งจึงต้องมีตัวเขียนจำนวนพยางค์ จำนวนตัวเขียนในภาษาน้อยลงกว่าแบบแทนคำ แต่ก็ยังมีจำนวนมากอยู่

ตัวอักษรแบบที่พัฒนามากที่สุดเป็นตัวอักษรแทนเสียงที่ใช้อยู่ในภาษา และภาษาใช้เสียงจำนวนจำกัด ในขณะที่คำในแต่ละภาษามีคำเป็นจำนวนพันจำนวนหมื่น ไม่มีภาษาใดที่ใช้เสียงถึง ๑๐๐ เสียง

ภาษาเขียนแบบหนึ่งจึงมีตัวหนังสือน้อยกว่าภาษาเขียน ๒ แบบแรกมาก การเขียนแบบตัวอักษรนี้เกี่ยวข้องกับเสียงในภาษาโดยเฉพาะ จึงเป็นเรื่องเฉพาะของภาษาใดภาษาหนึ่งการเขียนแบบตัวอักษรที่ประดิษฐ์ในยุคแรกๆไม่มีตัวอักษรแทนเสียงสระ เช่น ภาษาฮีบรู ภาษาอารบิก การเขียนในสมัยต่อมาได้พัฒนาให้มีทั้งอักษรแทนเสียงพยัญชนะและสระ และการเขียนของไทวันว่าพัฒนาไปไกลมาก คือนอกจากมีตัวเขียนแทนเสียงพยัญชนะและสระแล้ว ยังมีตัวเขียนกำกับเสียงวรรณยุกต์อีกด้วย นับว่าเป็น

ตัวเขียนที่เป็นตัวอักษรแทนเสียงในภาษาใดไกลเคียงที่สุด

ภาษาเขียนต่างจากภาษาพูดตรงที่เมื่อเขียนขึ้นมาแล้วมักคงรูปอยู่แบบเดิม ผู้ใช้มักไม่เปลี่ยนแปลงภาษาเขียน และในหลายสังคมถือว่าภาษาเขียนเป็นศักดิ์สิทธิ์และเป็นมรดกจากสังคมโบราณ ซึ่งฟังนุรักษ ิว ส่วนภาษาพูดนั้นเป็นสิ่งที่ติดอยู่กับตัวผู้ใช้ภาษาจึงเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและสภาพการใช้ภาษาตลอดเวลาเพราะเหตุนี้ ในปัจจุบันภาษาเขียนของหลายภาษาจึงต่างจากภาษาพูด โดยเฉพาะภาษาที่ประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้นานมาแล้ว เสียงในภาษาพูดปัจจุบันอาจเปลี่ยนไปหรือต่างไปจากเสียงเดิม ตัวอักษรซึ่งประดิษฐ์มานานแล้วจึงยังแทนเสียงในภาษาเดิมอยู่ และไม่ใช้ตัวแทนเสียงของภาษาในปัจจุบันอย่างสมบูรณ์

ในสังคมโบราณของโลก การเขียนการบันทึกทั้งหมดเกิดจากสังคมที่เป็นเมืองแล้ว ซึ่งหมายถึงว่าเป็นสังคมที่มีคนมากและเป็นคนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน ไม่เหมือนสังคมหมู่บ้านที่สวนใหญ่คนมักมีอาชีพเดียวกัน และคนในเมืองมีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นที่หลากหลายมากกว่า มีการซื้อขาย การแลกเปลี่ยน ฯลฯ รวมความแล้วก็คือ กิจกรรมต่างๆ ของคนในสังคมเมือง เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดการเขียน การบันทึกขึ้น

ภาษาเขียนสมัยแรกเริ่มซึ่งเป็นภาษาเขียนที่เก่าแก่ที่สุดในโลกมีอายุประมาณ ๕,๐๐๐ ปี มีบันทึกการขุดค้นของและรายชื่อคนมากมายศาสนาก็เป็นแรงผลักดันที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการเขียนขึ้น วัดหรือโบสถ์ในสังคมโบราณหลายแห่งในโลก มักมีบัญชีรายชื่อคนและสิ่งของที่ผู้คนนำมาบริจาคให้

✖ การเรียนการสอนผ่านทางสื่อสารมวลชน ✖

✖ ในระยะยุคแรกเริ่ม มนุษย์ใช้ภาพเป็นสื่อแทนความหมายและความคิด ✖

✖ ตัวอักษรในสมัยปัจจุบัน ✖

[\[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้\]](#)

บรรณานุกรม
• นางวิไลวรรณ ขนิษฐานันท์